

»Nala« advarer sin ejer før et epileptisk anfald

Af Elisabeth Lumby, lumby@berlingske.dk
Mandag den 8. oktober 2007, 3:00

Jeanette Dahlkvists dalmatiner Nala er trænet til at advare sin ejer om, at hun er ved at få et epileptisk anfald. Det har givet hende større frihed og lettet både mand og børn for et stort ansvar.

I næste uge går den syvårige dalmatiner Nala op til en prøve, der giver hende ret til at bære det karmoisinrøde dækket, der betyder, at hun ligesom førerhunde og servicehunde for handicappede må følge sin ejer alle vegne, selv ind i en slagterforretning.

Nala er nemlig Danmarks første epilepsihund. Den er trænet til at advare sin ejer, Jeanette Dahlkvist, om, at hun inden for 15-30 minutter vil få et epileptisk anfald. Det gør Jeanette Dahlkvist i stand til at finde et sikkert sted at sidde under anfaldet eller ringe efter hjælp.

Samtidig har Nala skullet lære alt det, førerhunde og servicehunde også skal kunne for at begå sig i det offentlige rum, og det vil ikke mindst sige ubetinget lydighed og ro.

»Og den var ellers en livlig familiehund, men også en magelig sofahund,« fortæller Jeanette Dahlkvist, der fik epilepsi for 16 år siden, da hun var midt i tyverne.

Jeanette Dahlkvist nyder friheden til at gå en tur alene sammen med Nala, der advarer hende, når et epileptisk anfald er på vej.
Foto: Erik Refner

Begrænset frihed

»Det begrænsede min handlefrihed. Jeg var f.eks. nervøs for at færdes alene. Men det begrænsede også min familie. Børnene – Morten på 14, Mathilde på 13 og Magnus på 11 – har f.eks. været meget urolige for, om jeg risikerede at få et anfald, når de ikke var hjemme og skulle hele tiden tjekke, om jeg havde det godt. De følte et stort ansvar, som børn ikke skal have over for deres forældre,« siger Jeanette Dahlkvist, der bor tæt på Stevns Klint med børnene og sin mand, John Dahlkvist.

Han havde lagt mærke til, at den ældste af deres to dalmatinere markerede på en særlig måde op til, at Jeanette fik et anfald. Og en aften for tre år siden, da han så TV-programmet »Hunde på job« om en amerikansk og en engelsk epilepsihund blev hans interesse vakt. Så begyndte jagten på internettet for at finde materiale om epilepsihunde.

»Det stod hurtigt klart, at man ikke uddanner epilepsihunde i Danmark, men jeg fandt frem til danske Jeanette Sams-Dodd, der driver instituttet Canix. Her uddanner hun bl.a. servicehunde til særlige opgaver,« fortsætter Jeanette Dahlkvist.

Træningen af Nala begyndte i juli sidste år.

»Først skulle Nalas og mit indbyrdes forhold dog under lup, inden vi kunne godkendes til at gennemgå uddannelsen. Nala lærte gradvist ved hjælp af ros og belønning at forstærke sine reaktioner, når den mærker et anfald nærme sig. Den rejser ørerne og ser meget sølle ud. Den kan også nægte at forlade huset, når jeg vil ud at gå med den, hvis der er et anfald på vej. En dag, hvor jeg havde haft en række mindre anfald og ignoreret dens advarsler, blev den så frustreret, at den til sidst kastede sig ned foran mig, så jeg faldt,« siger Jeanette Dahlkvist.

Endelig alene i byen

Jeanette Dahlkvist fortæller, at Nala gennem lydighedstræning i for en hund stressede situationer har udviklet sig til at være en meget ansvarsbevidst hund, og at hun har måttet lære

at stole blindt på dens signaler.

»Det har været svært, men jeg bliver stadig bedre til det,« siger Jeanette Dahlkvist, der bl.a. som led i træningen har været med Nala og Jeanette Sams-Dodd i Illum, på Hovedbanegården og i et supermarked.

»Nu tør jeg tage alene til København med Nala, det havde jeg ikke drømt om for bare et år siden. Og mine børn, mand og forældre kan slappe af, fordi jeg har den med,« siger Jeanette Dahlkvist.

Jeanette Sams-Dodd fra institut Canix fortæller, at ingen ved, hvad det er, hunden reagerer på.

»Måske er det en særlig duft, man udskiller eller nogle specielle bevægelser, man gør, når der er et anfald på vej. Det forskes der endnu i. Det blev opdaget ved en tilfældighed, at nogle hunde har den særlige evne, i et kvindefængsel i USA, hvor man uddanner servicehunde. En af fangerne var epileptiker, og hun lagde mærke til, at flere af hundene reagerede, inden hun fik et anfald,« fortæller Jeanette Sams-Dodd, der til foråret udgiver »Bogen om hunden – Udvikling, Opdragelse, Uddannelse og Sprog.«

På basis af erfaringerne fra denne første uddannede epilepsihund er Canix ved at undersøge mulighederne for at igangsætte et projekt for at udbrede adgangen til epilepsihunde i Danmark.

[Luk vindue](#)